

Liefdestaal 4: dien zoals Jezus **(Johannes 13:12-17)**

*Liturgie zondagmiddag 15 maart 2009
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God
Psalm 68:2,3
Gebed
Lezen: Johannes 13:1-11
Psalm 113:2
Tekst: Johannes 13:12-17
Verkondiging
Liedboek 106
Geloofsbelijdenis van Nicea
Gezang 164
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Psalm 134
Zegen
Liedboek 456:3 (als amen)

Gemeente die mag delen in de liefde van Christus,

'Volgens mij begrijp ik het nu', dacht een man.

Hij had horen vertellen over de vijf talen van de liefde.

En dat je als man je wel eens door hele andere dingen geliefd kunt voelen dan je vrouw.

Daarom lette hij in 't vervolg goed op:

wat heeft mijn vrouw nodig om echt te ervaren dat ik van haar houd?

Op een avond informeerde hij bij haar hoe het er bij stond.

Als ze 't nou eens een cijfer moest geven, de liefde die ze van hem ervoer, wat zou het dan zijn?

Een zeven, zei ze.

Nou, dat is best aardig, toch?

Ja, maar deze man gunde haar het béste, en daarom vroeg hij:

wat kan ik eraan doen om van die zeven een tien te maken?

Toen zei zijn vrouw:

“Het geweldigste wat je vanavond voor me zou kunnen doen, is de was.”

Waarop hij zei: “Liefde en de was? Dat snap ik niet.”

Hij vroeg raad aan degene die hem over de liefdestalen had verteld.

“Luister goed,” zei die. “De liefde die jij ervaart wanneer je vrouw haar liefde uit door lichamelijk contact, is dezelfde liefde die je vrouw ervaart wanneer jij de was doet.”

Kijk, en toen viel het kwartje helemaal.

De man riep: “Hier met die was!

Ik zal elke avond de was doen, als dat haar zo’n goed gevoel geeft.”

(uit Gary Chapman, ‘De vijf talen van de liefde’)

Even voor de duidelijkheid:

Het is hier dus niet zo dat de vrouw gewoon geen zin heeft aan de was.

Waar het om gaat is dat zij zich nergens méér geliefd door voelt dan als haar man dát soort dingen voor haar doet.

In dit geval is het dus heel duidelijk haar liefdestaal.

Een andere vrouw zal juist het meest voelen dat haar man van haar houdt als hij af en toe een bloemetje voor haar meebrengt, of – weer een andere taal – als hij haar regelmatig eens even knuffelt, of op een andere manier liefdevol aanraakt.

Zo kan déze man zijn vrouw optimaal liefhebben door dingen voor haar te dóen.

De was. Naar de winkel. Stofzuigen.

Noem maar op.

Ook deze liefdestaal wil ik nu weer toepassen op de gemeente.

De Bijbel geeft daar alle aanleiding toe.

Toen ik jong was, had je ergens in het land een jeugdvereniging met de naam Deddl.

Beetje vreemd vonden we dat.

Een naam als 'Timoteüs', of 'De Kandelaar' – dat zegt tenminste iets.

Ja, en toch zei juist de naam Deddl iets heel wezenlijks.

Het was namelijk een afkorting.

Wie zou zo kunnen raden waar deze afkorting voor staat: D.e.d.d.l.?

....

Ja: dient elkander door de liefde.

Nou, dat is precies waar het vanmiddag om gaat.

De vierde liefdestaal is de taal van de dienstbaarheid.

En daarvoor kijken we naar het voorbeeld

dat de Here Jezus vlak vóór Zijn sterven gaf aan Zijn discipelen, zoals we dat lazen in Johannes 13.

Het thema voor deze preek is:

Dien zoals Jezus.

En dan lopen we drie vragen bij langs:

1. Zie je het? (vers 12)
2. Snap je het? (vers 13-15)
3. Doe je het? (vers 16-17)

*

1. Dien zoals Jezus – zie je het? (vers 12)

“Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?”, vraagt Jezus.

Nou, nee dus.

Petrus in ieder geval niet.

“Wat ik doe,” zei Jezus, “begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.” (vers 7)

Hé, hoe kómt dat eigenlijk dat een Petrus er niks van begrijpt?

...

Nou, je kunt je misschien beter afvragen waarom wij het wél begrijpen.

Zie je dan wel goed, wat Jezus hier doet?

In het land van de Bijbel droegen de mensen sandalen.

En de straten waren niet keurig betegeld of geasfalteerd, zoals bij ons.

Je liep dus midden door het stof.

Een beetje het idee van kinderen die op blote voeten buitenspelen,
op de camping of zo.

Dan wil je ook niet weten hoe die voeten er ná zo'n dag uitzien...

Maar daar had je in die tijd dan, als je rijk was, een huisknecht voor.

Een van de meest onbelangrijke knechten.

Die waste je voeten dan weer schoon met water.

Dit alleen al maakt het natuurlijk lastig voor ons,
om goed te beseffen wat Jezus hier doet.

Toen u vanmiddag de kerk binnenkwam, stond daar niemand klaar met
een waskom om je voeten te wassen.

Stel dat Jezus vandáág dit voorbeeld zou hebben gegeven,
wat zou Hij dan gedaan hebben?

Echt een *vies* werkje moet het dan zijn.

Iets waar je bij wijze van spreken de neus voor ophaalt:

ja, dat ga *ik* toch zeker niet doen, ik kijk wel uit...

Misschien het idee dat je wat kapot laat vallen in een winkel,
de derrie loopt allemaal over de grond...

Nou ja, daar hebben ze gelukkig personeel voor...

Dat ga *ik* natuurlijk niet doen, ben je gek!

En stel je je eens voor dat dan de bedrijfschef komt, een werkschort
voordoet, en de boel opdweilt... (wc schoonmaken...)

Of de vuilnis als die een tijd niet is opgehaald.

Zoals jaren geleden een keer gebeurde in Amsterdam.

Geen containers, maar van die zakken die kapotgaan...

Wordt een behoorlijk vieze bende.

Ga je het dan zélf wegbrengen, voor jouw straat?

Nee, ben je gek!...

Maar vervolgens zie je de burgemeester en wethouders in de weer om de
zakken weg te halen, en de smerigheid eromheen op te ruimen.

Voel je dan al een beetje hoe absurd dit is?

En dan de Here Jezus!!

Tegen wie juist Petrus heeft leren zeggen:

“U bent de Messias, de Zoon van de levende God!” (Matt.16,16)

Nú breken er nieuwe tijden aan,

nú zouden hun vijanden eindelijk het land uit worden gejaagd,

en zou Jezus op de troon zitten, en zij zo dicht mogelijk bij hem.

Kijk, dan is dit maar niet gênant, Jezus die hier hun voeten wast.

Maar dat is toch *het toppunt van vernedering!*

Voor Hem, maar evengoed voor hén.

Als jouw grote idool zich niet meer op het podium laat zien,

maar alleen nog maar meerijdt met de vuilnisophaaldienst,

dan haak je vanzelf een keer af.

Want hij was juist jouw idool omdat hij zo straalde, als een ster.

En door hem te aanbidden, straalde jij zelf ook een beetje.

Nou, en stel dan dat je tot zijn directe gevolg mag behoren...

dan straal je helemáál natuurlijk!

Broeders en zusters, kunnen *wij* Jezus nog eren,
als wij doorkrijgen hoe Hij zichzelf weggooit?
Staat 'eer' ook bij ons niet op gespannen voet met, zo niet haaks op,
'nederigheid'?

Het wordt al gauw te banaal!
De eredienst moet bij voorkeur strak, stijlvol, enzovoorts.
Onze kleding in de kerk moet vooral keurig zijn, niet te gewoontjes...
Alles voor de eer van de Heer!

Maar eren we God juist ook niet door ons heel klein te maken,
ook klein voor elkáár, ons aanpassen aan de kinderen in de kerk,
onze traditie eens af en toe opzij zetten voor de jongeren of volwassenen?
Omdat je weet dat de psalmen zoals wij die zingen voor hen echt een
barrière kunnen zijn om hun hart in het zingen aan God te geven?

Jezus eren *in al Zijn verhevenheid* – dat ligt ons veel meer.
Ja, eigenlijk gaat dát nog helemaal niet zo tegen onze zondige natuur in!
Wij horen graag bij iemand die heel belangrijk is.
Want als vanzelf worden wij dan ook een beetje meer belangrijk.

Maar Jezus eren *in al Zijn nederigheid* – dát gaat pas echt tegen onze
eigen natuur in.

Ja, maar dat is toch ook precies wat het evangelie doet?
Daar hebben we het toch altijd over: de aanstoot van het kruis, en zo?

Gemeente, laten we toch eerst goed beseffen
hoe diep dit zit in ons allemaal:
de behoefte om belangrijk gevonden te worden.
Eer-zucht.

En dat wordt dan zomaar heers-zucht: over ánderen heenlopen, anderen
laten doen wat God volgens jóu fijn en goed vindt...

Maar heers-zucht zal in de kerk toch echt Heer-zucht moeten worden:
verlangen naar je Heer, Jezus Christus,
graag willen worden zoals Hij,
en dus ook graag gaan *dienen* zoals Hij.

2. Dien zoals Jezus – *snap je het? (vers 13-15)*

Jezus gaat het uitleggen.

Zodat we gaan begrijpen wat Hij gedaan heeft, bij die voetwassing.

En dan zou je misschien verwachten dat Hij nu zei:

Ik heb zojuist laten zien wat Ik straks voor jullie ga doen:

Ik ga maar niet l etterlijk voor jullie op de knie en,

maar Ik verneder me straks voor jullie aan het kruis:

Ik ga jullie schoonwassen *van jullie z nden*.

Maar niets daarvan!

De uitleg die Jezus geeft, komt in de kern hierop neer:

wat ik gedaan heb, moeten jullie ook doen.

Ik heb het jullie voorgedaan, je weet nu hoe het moet.

Ik ben toch jullie Meester?

Nou, ga maar aan het werk dan,

kijk maar goed hoe ik het heb gedaan.

Zoals een meester op school, of een juf.

Als je dan in de klas zit, en wat wilt vragen, zeg je: meester!

En dat is ook terecht.

Maar dan moet je ook wel luisteren naar wat de meester dan zegt,

en goed kijken als hij je voordoet hoe iets moet.

Nou, zo is de Here Jezus ook een soort Meester voor ons.
Hij zet ons aan het werk.
En de dingen die wij moeten doen, zijn soms best wel lastig.
Zeker als je het nog nooit gedaan hebt.
Dus dan moet je heel goed luisteren, als Hij het uitlegt.
En zeker ook goed kijken als Hij je iets vóórdoet.

En dat voorbeeld van die voetwassing is dan niet zómaar iets.
Maar dit is, zo gaf Johannes in het begin van het hoofdstuk al aan,
liefde die tot het uiterste gaat! (slot van vers 1)
Toppunt van vernedering – zo voelen wij het.
Maar het is ook het absolute *toppunt van liefde*.
Hoe meer je je inzet om graag dingen te doen voor je broeder of zuster,
des te meer laat je Gods liefde zien, voor hem of voor haar.

Druist dit finaal tegen je in?
Dat kan kloppen.
Het is niet voor niets dat Petrus Jezus straks verloochent.
Het is niet voor niets dat Júdas rond deze tijd afhaakt.
Ja, dáár blijkt dus niemand anders achter te zitten dan de duivel: vers 2.
Dit soort liefde, daar heeft de duivel een bloedhekel aan.
Waar liefde tot het uiterste gaat,
daar doet de duivel ook z'n uiterste best om dit te verstieren,
om zo'n liefdevolle gemeenschap op te blazen.
Hij haat liefde.
Want hij haat God, die liefde is.

Als je dát begrijpt, ga je des te méér letten op je Meester, de Here Jezus.
Hoe meer je Zijn voorbeeld volgt, des te meer het je kost.
Tegelijk: hoe meer het je kost, des te meer vind je je Heer.
Des te meer ga je proeven wat volmaakte liefde is.

Liefde los van God is ten diepste dit:
jij geeft *mij* wat *ik* nodig heb –
en als jij dat niet meer doet, of niet genóeg doet,
zoek *ik* wel weer een ander.
Want ik wil iemand die écht *van mij* houdt.

Maar juist hieraan gaat de wereld vandaag kapot!
Onze samenleving vandaag is wat dat betreft een waar slagveld!
En maar zoeken naar echte liefde,
en maar wéér iemand dumpen, die vervolgens diep gekwetst achter blijft.
Zó vind je de liefde dus nooit.

Laat Jézus dan ook je Heer zijn –
Hij wijst je de weg:
doe zoals Ik het je vóór heb gedaan.
“Ja maar hij dit... of zij dat...
Dit druist zó in tegen mijn gevoel, wat moet ik doen?”
- Vraag wat je voor hem of haar zou kunnen doen.
“U begrijpt me niet. Dit druist zó in tegen mijn gevoel, ik kán het gewoon niet.”
- Hou dan van hem. Als je gevoel niet meewil, is dat alleen maar een reden om van hem te houden.
“Maar hoe kun je nu van iemand houden als het gevoel niet goed zit?”
- Houden van is een werkwoord.
Liefde – het gevoel – is het gevolg. (naar Stephen Covey)

Begrijp je nu wat Jezus gedaan heeft?
Volmáákte liefde is liefde die tot het uiterste gaat.
Die álles wel voor de ander wil doen.
*Alleen de dienende liefde van Jezus Christus
maakt een duurzaam samenzijn met elkaar mogelijk.* (Van Houwelingen)

Begrijp je het?

Jezus begrijpt je juist als geen ander!

Voor ware liefde moet je leren dienen zoals Hij.

3. Dien zoals Hij – doe je het? (vers 16-17)

Begrijpen alleen is niet genoeg.

Jezus zegt: je zult gelukkig zijn als je dit niet alleen begrijpt,
maar er ook naar handelt.

Dienen moet je doen.

Juist dienen uit zich ook door dingen te doen.

Desnoods de was, die je als man doet voor je vrouw...

Jezus zegt in vers 16: "een slaaf is niet meer dan zijn meester
en een afgezant niet meer dan wie hem zendt."

Wij zijn dus niet minder dan afgezanten van Jezus.

Zelf ging Hij weer weg.

Maar met dit voorbeeld van de voetwassing stuurt Hij ons erop uit:
nu mogen júlíe Mij voortaan laten zien in deze wereld.

Waarom stond de eerste christelijke gemeente zo in de gunst bij de
buitenwereld?

Omdat ze als broeders en zusters echt samenleefden,
en alles over hadden voor elkaar.

Vol overgave dienden ze God, én dienden ze elkaar.

Zou juist dát vandaag ook niet indruk maken op de samenleving?

Als ze ontdekken hoe liefdevol het hier toegaat?

Dat er wel degelijk heel veel verkeerd gaat,

maar dat we elkaar steeds weer vol liefde overeind helpen.

En steeds aan elkaar vragen: wat heb jij nodig, kan ik iets voor je doen?
En ook aan elkaar laten merken: ik heb *jóu* nodig, wil *jij* misschien iets voor *mij* doen?

Is dat niet haalbaar?

Is dat een ideaalbeeld, wat we nooit zullen bereiken?

Zeg nooit nooit, gemeente – aan Petrus kun je wel zien hoe link dat is.

De Geest van Pinksteren is er vandaag nog steeds.

Maar als je kijkt naar het NT, dan werkt de Geest juist daar waar christenen zich afgezanten weten van de Here Jezus.

Zich dus geroepen weten om in deze kapotte wereld te laten zien wat liefde is, échte liefde.

Kijk, en dan is het misschien wel onze handicap dat wij vooral goed zijn in prátén.

Hoe het zit. Hoe het hoort. En vooral: hoe niet.

Maar Jezus zegt:

als je het begrijpt, dan moet je ook eens een keer aan de slág gaan, nou echt eens in praktijk gaan brengen wat je allemaal zo mooi leert als kerk.

En *dán* zul je gelukkig zijn!

Met andere woorden: is het niet haalbaar?

Jezus zegt: doe het nou maar gewoon, dan zul je eens zien!

Als je richting elkaar echt gaat handelen in de Geest van Jezus, dan kun je nog wat verwachten!

Dan gaan we dus ook niet meer alles op alles zetten om de zaak in de hand te houden, hier in de gemeente.

Láát je leiden, door je Heer.

Dan ga je ook niet meer je eigen zin doorduwen, als gemeentelid.

Maar dan gaan we állemaal, ieder op z'n eigen plek, heel ver voor elkaar.
Ja, dan gaan we tot het uiterste, zoals Jezus tot het uiterste ging,
toen Hij nota bene als Heer een werkschort voordeed
en de vieze, zweterige voeten van zijn slaven ging wassen.

Zoals Petrus uiteindelijk ook begrepen heeft, toen hij schreef
- vele jaren ná deze voetwassing -
"Heb elkaar vóór alles innig lief, want liefde bedekt tal van zonden.
Wees gastvrij voor elkaar, zonder te klagen.

(...)

Helpt u anderen, doe dat dan vanuit de kracht die God u geeft.
Want zo doet u het tot eer van God, dankzij Jezus Christus,
aan wie alle macht toekomt, voor eeuwig."

Amen.

Enschede / Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer,
1 september 2006 / 14 maart 2009